

Water verbindt

hoogheemraadschap
Hollands
Noorderkwartier

Coalitieprogramma 2023-2027

Registratienummer
23.0502330

Datum
16 mei 2023

Status
Definitief

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Uitgangspunten van beleid	4
3. Speerpunten	7
4. Waterveiligheid	8
5. Voldoende water	9
6. Gezond water	10
7. Schoon water	11
8. Veilige wegen	12
9. Crisisbeheersing	13
10. Bestuur en Organisatie	14
10.1 Financiën	14
10.2 Organisatieontwikkeling	14
10.3 Cultuurhistorisch erfgoed	15
11. Communicatie en participatie	16
11.1 Communicatie	16
11.2 Participatie	16
12. Tot slot	17
12.1 Strategische agenda	17
12.2 Tussentijdse evaluatie	17

1. Inleiding

Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) staat voor waterveiligheid, voldoende en schoon water. Dat doen wij duurzaam, betaalbaar en toekomstbestendig voor de leefbaarheid van ons gebied. We zijn hierin een betrouwbare overheid voor onze inwoners en een deskundige partner voor andere overheden en partijen. We zijn dienstbaar en zorgen voor een goede balans tussen de praktijk en de beleidsmatige of procesmatige afwegingen. Onze inwoners staan centraal en we werken vanuit de grondhouding 'ja, mits'.

Door de veranderingen in het klimaat neemt de kans op wateroverlast en watertekort met droogte als gevolg, toe. Daarnaast stijgt de zeespiegel en daalt de bodem. We ervaren steeds meer dat de grenzen van het water- en bodemsysteem zijn bereikt. Door deze ontwikkelingen neemt ons werk in belangrijkheid toe en staan we voor nieuwe uitdagingen. We worden ook steeds meer gevraagd om breed te functioneren in de maatschappelijke opgaven, samenwerkend aan de toekomst van het beheergebied. Betaalbaarheid nu en in de toekomst is een belangrijk criterium. We kijken ver vooruit en anticiperen vanuit onze expertise op de toekomst. Hierdoor neemt de druk op onze medewerkers toe. Er is ruimte nodig om een goede invulling te geven aan de veranderingen die op onze organisatie afkomen.

Het maatschappelijk belang en bewustzijn van water neemt steeds verder toe door versnelde klimaatverandering en toenemend watergebruik. Om een toekomstbestendig waterbeheer te kunnen realiseren, werken wij vanuit onze eigen kracht, deskundigheid en flexibiliteit intensief samen met anderen. Daarbij zorgen we voor een ambtelijke organisatie die op haar taken berekend is.

Met dit coalitieprogramma op hoofdlijnen voor de bestuursperiode 2023-2027 zetten we in op een actief beleid op basis van een aantal uitgangspunten: dichtbij onze inwoners, samenwerkend vanuit de eigen rol en verantwoordelijkheid, met een gebiedsgerichte aanpak om optimaal gebruik te kunnen maken van lokale kennis en ervaring, toekomstgericht en duurzaam. Zo kunnen wij ons gebied bewoonbaar en werkbaar houden voor inwoners en bedrijven, agrariërs en natuurbeheerders tegen maatschappelijk zo laag mogelijke kosten.

2. Uitgangspunten van beleid

We hebben de taak om Hollands Noorderkwartier bewoonbaar te houden, voor nu en in de toekomst. Klimaatverandering, zeespiegelstijging en bodemdaling, maar ook maatschappelijke en technologische ontwikkelingen hebben dan ook grote invloed op ons werk. Bij het vormgeven van ons beleid en bij het doen van ons werk houden wij dan ook nadrukkelijk rekening met deze toekomstige veranderingen. Daarmee werken we aan een toekomstbestendig waterbeheer voor een vitaal en toekomstbestendig landelijk gebied, met sterke, duurzame en innovatieve landbouw die gezond en betaalbaar voedsel levert (voedselzekerheid), gezonde klimaatadaptieve dorpen en steden en voor een waardevolle en robuuste natuur. Wij gaan door met het vastgestelde beleid.

Betrouwbaar en transparant

We zijn een betrouwbare overheid. HHNK staat met respect voor elkaar, zij aan zij met inwoners en bedrijven bij het oplossen van problemen. Om zowel een dienstverlenende overheid én een deskundige, flexibele partner te kunnen blijven, is het noodzakelijk, dat we integraal en inclusief denken en doen, zowel intern als extern. We hebben oog voor het belang en het perspectief van de ander. We doen dat vanuit onze waterexpertise en samenwerkingsvaardigheden. Met een open houding, gezond verstand, kennis en de voeten in de klei.

Voorspelbaarheid en continuïteit van beleid en bestuur staat voorop. Het algemeen bestuur wordt bij nieuwe ontwikkelingen die gevolgen hebben voor ons beleid in een zo vroeg mogelijk stadium (beeldvormend) betrokken. Dat geldt ook voor onze omgeving. Ons beleid is doelgericht en transparant. De beoogde doelen zijn concreet en duidelijk geformuleerd. We leggen in de programmarapportages en het jaarverslag daarover verantwoording af.

We zijn een transparante overheid. Dat betekent dat wij uit eigen beweging belangrijke informatie beschikbaar stellen. Hiermee geven we invulling aan de Wet open overheid.

Verantwoordelijk

HHNK is verantwoordelijk voor drie wettelijke taken: water beheren, water keren en water zuiveren. Dit zijn onze kerntaken. Vanuit onze verantwoordelijkheid hebben we ook een maatschappelijke taak. We onderscheiden daarbij drie rollen: als verantwoordelijke voor onze kerntaken, als samenwerkingspartner en als kennisleverancier. Met respect voor de natuur en leefomgeving, kunnen wij vanuit onze opgaven, kennis en inzichten, een belangrijke bijdrage leveren aan bijvoorbeeld ruimtelijke adaptatie, biodiversiteit, klimaat, circulariteit en het tegengaan van bodemdaling. We hebben ons daarom verbonden aan landelijke ambities.

Gebiedsgericht werken

De urgente maatschappelijke opgaven hebben allemaal ruimtelijke impact, terwijl de ruimte schaars is. Veel van deze opgaven staan niet op zichzelf, maar zijn in meer of mindere mate met elkaar verbonden. Alleen in samenspraak en afstemming met elkaar kunnen duurzame oplossingen worden gevonden. Steeds meer opgaven worden in regionaal verband of gebiedsgericht opgepakt (gebiedsproces). Elk gebied heeft een eigen identiteit en specifieke gebiedskenmerken. De Nationale Omgevingsvisie hanteert hiervoor drie principes: meervoudig boven enkelvoudig ruimtegebruik, gebiedskenmerken (maatwerk) centraal en voorkomen van afwenteling.

Het daarbij goed borgen van het waterbelang is meer dan ooit in ieders belang voor een toekomstbestendige leefomgeving. Dit is in lijn met het kabinetsbeleid 'water en bodem sturend in

de ruimtelijke ontwikkeling'. Vanuit deze adviesrol zullen wij ons proactief opstellen om zo aan de voorkant onze inbreng te hebben binnen de beleids- en gebiedsprocessen en de maatschappelijke discussies, voor zover deze inzet efficiënt en effectief is.

Ons werkgebied is omvangrijk en divers: van veenweidegebied tot binnenduinrand, van aangedijkte kleigebieden tot diepliggende droogmakerijen. Daarom kiezen wij voor een gebiedsgerichte aanpak en werken we efficiënt en effectief met onze omgeving aan de grote opgaven. Dit vraagt om ruimte geven aan elkaar en vertrouwen hebben in elkaar. Door de veelheid aan belangen en opgaven in dezelfde fysieke ruimte, met onderlinge afhankelijkheden, is integraal en multidisciplinair samenwerken nodig.

Datagedreven werken

Met datagedreven werken streven we naar een toenemende efficiëntie en effectiviteit in ons werk en daarmee zorgen we ook voor een betere dienstverlening. Datagedreven werken leidt tot nog meer kennis en inzicht in ons waterbeheer en vergroot de impact van voorgenomen maatregelen. Door het koppelen van onze eigen data aan die van anderen hebben we *big data* in handen. Hierdoor zijn we in staat om onze *assets* efficiënter in te zetten en te beheren.

Datagedreven werken is een belangrijke succesfactor voor het omgaan met de uitdagingen die ons werk, het klimaat en de samenleving met zich meebrengen. Tegelijkertijd is er ook een keerzijde waar we ons bewust van moeten zijn. We moeten garanderen dat onze oplossingen transparant, uitlegbaar, veilig en gewaarborgd zijn. Er is daarom continu aandacht nodig voor informatieveiligheid en gegevensbescherming.

Maatschappelijk verantwoorde overheid (MVO)

Als maatschappelijk verantwoorde overheid heeft HHNK een voorbeeldfunctie als het gaat om biodiversiteit, duurzaamheid, innovatie en participatie. In ons werk stellen wij maatschappelijke meerwaarde voorop. We spannen ons in om samen met organisaties, bedrijven en inwoners duurzame initiatieven mogelijk te maken. Samen met onze inwoners (*people*), samen voor onze omgeving (*planet*) en samen voor meer (*profit*) zijn hierbij de vertrekpunten. We werken met publieke middelen en soms tegenstrijdige belangen. We komen voor dilemma's en soms ingewikkelde keuzes te staan. Een betrouwbare overheid durft keuzes te maken en legt deze uit. HHNK wil duidelijk zijn over wat wel en niet mogelijk is. We lichten onze koers en keuzes toe en leggen daar verantwoording over af.

We continueren onze visie op MVO en zetten nadrukkelijk in op het samenwerken in gebiedsprocessen, proactief en stimulerend, met een open houding voor de wensen en belangen van anderen in lijn met het gedachtegoed van de Omgevingswet: 'ja, mits'.

HHNK stimuleert de deelname van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in het arbeidsproces en heeft dit ook als uitgangspunt opgenomen in het Inkoop- en Aanbestedingsbeleid. Daarnaast zijn we een inclusieve organisatie die diversiteit een warm hart toedraagt.

Waar mogelijk werken we samen met lokale bedrijven en aannemers, maatschappelijke organisaties en andere overheden, bijvoorbeeld in de vorm van gezamenlijk inkopen. Daarmee kan ook lokale kennis en ervaring van inwoners en bedrijven worden ingezet. Binnen de aanbestedingsregels kiezen wij, waar mogelijk en wenselijk, voor lokaal waar het kan en centraal als het moet.

Door te werken aan een gezonde bedrijfsvoering worden de werkzaamheden tegen maatschappelijk zo laag mogelijke kosten uitgevoerd. Daarbij staat doelmatigheid en effectiviteit voorop. We kijken daarbij naar de hele waardeketen. We berekenen de maatschappelijke impact op de toekomst van ons leefgebied bij het maken van onze keuzes. De CO₂-schaduwbeprijzing¹ en duurzame aanbestedingscriteria zijn daarbij onze hulpmiddelen.

Voor een leefbare omgeving is verduurzaming van groot belang. Duurzaamheid zal nog meer dan nu moeten worden meegewogen in alles wat we doen. Hiervoor hebben wij een Klimaat- en energieprogramma (KEP). Dit betekent dat we aandacht hebben voor energieverbruik en energieopwekking, minimaal gebruik van fossiele grondstoffen en het vergroten van circulariteit.

Om de vele uitdagingen voor de toekomst het hoofd te bieden zetten we vol in op innovatie. Bij innovatie gaan kosten voor de baten uit. We stimuleren innovatie op de werkvloer en in de werkprocessen op het gebied van zowel techniek als de processen van onze dienstverlening en besluitvorming.

Internationaal bieden wij via de Unie van Waterschappen op verzoek noodhulp. Ook zetten we onze kennis en ervaring in de focuslanden van de Unie in. Hiermee ondersteunen we daar de opbouw van noodzakelijke kennis en kunde op het terrein van waterbeheer en waterveiligheid.

Foto 1. Zonneweide bij de rioolwaterzuiveringsinstallatie in Wervershoof.

¹ CO₂-schaduwbeprijzing is het toekennen van een financiële waarde aan de uitstoot van broeikasgassen om mee te nemen bij de inkoop en aanbesteding.

3. Speerpunten

De komende jaren staan ons veel uitdagingen te wachten die we moeten oppakken. Daarnaast gaan de dagelijkse werkzaamheden ook gewoon door. Binnen de hoofdlijnen van ons beleid hanteren we een aantal speerpunten:

- a. Water en bodem zijn sturend in de ruimtelijke ontwikkeling. In lijn met het landelijke beleid stellen wij het belang van een gezond water- en bodemsysteem voorop. We moeten nu al rekening houden met de randvoorwaarden die voor een toekomstbestendig Nederland nodig zijn. Dat betekent dat HHNK eerder betrokken wil worden bij gebiedsontwikkelingen en we vanuit onze rol als kennisleverancier en samenwerkingspartner adviseren. Waar nodig zorgen we voor juridische borging in bijvoorbeeld de Waterschapsverordening.
- b. Het Rijk heeft doelen geformuleerd voor natuur, klimaat en water in het Nationaal Programma Landelijk Gebied. Deze doelen moeten binnen de gebiedsprocessen tot uitvoering komen en zorgen voor duurzaam sterke en innovatieve landbouw en robuuste natuur. Water en klimaat zijn een belangrijk aspect in de realisatie van de doelen. HHNK zal effectief deelnemen aan de gebiedsprocessen om een bijdrage te leveren aan het realiseren van deze doelen. Daarbij kan het Landbouwportaal een belangrijke rol spelen voor inwoners en bedrijven om met de uitvoering aan de slag te gaan.
- c. De klimaatverandering heeft gevolgen voor de veiligheid, de economie en de gezondheid van onze inwoners. Daarom moeten we onze leefomgeving aanpassen aan deze extremere weersomstandigheden. Dit noemen we 'ruimtelijke adaptatie'. Wij delen onze kennis en ervaring in de gebiedsprocessen en gebiedsontwikkelingen, zodat ons gebied waterrobuust en klimaatbestendig wordt ontwikkeld en ingericht. De regionale klimaatstresstesten geven inzicht in de kwetsbaarheid van het (grotere) gebied. De uitkomsten hiervan nemen we mee in de verdere advisering en uitwerking. We stimuleren maatregelen zoals tegels eruit, plantje erin.
- d. Een goede biodiversiteit is van belang voor gezond water en een gezonde bodem. We zetten in op versterking van biodiversiteit bij de uitoefening van onze taken.
- e. Schadelijke stoffen zoals medicijnresten, hormonen, resistente bacteriën, gewasbeschermingsmiddelen en microplastics horen niet in het oppervlaktewater. Deze stoffen moeten dan ook, waar mogelijk, aan de bron worden aangepakt. Met een vierde zuiveringstrap kunnen deze schadelijke stoffen verwijderd worden. De Europese Commissie heeft een herziening van de Richtlijn Stedelijk afvalwater voorgesteld waarin is opgenomen dat rioolwaterzuiveringsinstallaties (rwzi's) in 2035 moeten voldoen aan strenge eisen voor nutriënten en microverontreinigingen. Aanpassingen van onze rwzi's vragen een forse investering.
- f. Voor het verlagen van onze CO₂-voetafdruk hebben we de ambitie om de uitstoot van methaan en lachgas tijdens het zuiveringsproces te minimaliseren. We gaan door met het vertalen van deze ambitie naar maatregelen.
- g. Binnen het gebied van HHNK neemt het aantal exoten toe. Sommige van deze exoten bedreigen de inheemse soorten en zorgen voor problemen binnen onze taakuitoefening. We stellen daarom een exotenbeleid op. Daarbij zetten we in op (landelijk) onderzoek en innovaties voor preventie, aanpak en beheersing.
- h. We geven uitvoering aan de regionale veenweidestrategie, waarbij wij als functioneel waterbeheerder de rol vervullen als kennisleverancier en samenwerkingspartner.

4. Waterveiligheid

Ons gebied ligt grotendeels onder zeeniveau. Het in stand houden en periodiek versterken van duinen en dijken (onze waterkeringen) is dan ook een belangrijke taak. Het resultaat waar we naartoe werken is een klimaatbestendig en robuust ingericht gebied in 2050. Om dit te bereiken, realiseren we het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) en het programma Verbetering boezemkades (VBK). Tegelijkertijd kijken we honderd tot tweehonderd jaar vooruit voor onze waterkeringen en kunstwerken. We onderzoeken daarbij de (regionale) gevolgen van de zeespiegelstijging. Hiervoor werken we samen met andere waterschappen, provincies en kennisinstituten voor verdere kennisontwikkeling en kennisuitwisseling.

Door het gebruik van innovatieve technieken, het continu onderzoeken en uitwerken van nieuwe inzichten kunnen we dijkversterking en -verbetering uitvoeren met een zo hoog mogelijk maatschappelijk rendement.

Dijkversterking heeft maatschappelijke impact. Om die reden nemen we participatie en communicatie met onze inwoners serieus. We laten zo vroeg mogelijk in het proces weten op welke wijze we onze inwoners betrekken. Waar mogelijk voeren we in samenwerking met anderen projecten integraal of in samenhang uit.

Foto 2: Strand Hoorn, module 2 van het dijkversterkingsproject Markermeerdijken.

5. Voldoende water

Voldoende water betekent niet te veel (wateroverlast) en niet te weinig (watertekort) water, om het gebied leefbaar te houden voor onze inwoners, bedrijven, landbouw en natuur. In droge perioden zorgen we voor voldoende aanvoer en daarmee waterbeschikbaarheid. In natte perioden zorgen we voor voldoende afvoer en een optimale verdeling van zoet water. Kortom, wateroverlast en watertekort kunnen we niet los van elkaar zien.

Voldoende water is een belangrijk onderwerp in de gebiedsprocessen en bij ruimtelijke ontwikkelingen. We willen als gelijkwaardige gesprekspartner vroegtijdig adviseren en meedenken over mogelijke oplossingen en zo invulling geven aan water en bodem sturend en zo ons watersysteem ook in de toekomst klimaatbestendig en robuust houden. In de gebiedsprocessen vanuit het Nationaal Programma Landelijk Gebied zullen zich tal van kansen gaan voordoen om toe te werken naar een klimaatbestendige leefomgeving waarin op termijn niet alleen de inrichting is versterkt, maar ook steeds vaker de juiste functie op de juiste plek ligt.

In 2022 is het programma Wateropgave 2 vastgesteld in het algemeen bestuur. Ook vanuit het programma Wateropgave 2 wordt ingespeeld op de kansen voor een klimaatbestendige leefomgeving. Hiermee sluiten we aan op het proces van het Deltaplan Ruimtelijke adaptatie (DPRA). Het bestaande beleid voor de overname van het onderhoud van het openbaar stedelijk water, wordt bestendig.

Door de klimaatverandering nemen droogteperiodes toe in aantal en omvang. De kweldruk met vooral brak grondwater neemt toe als gevolg van een stijgende zeespiegel en een dalende bodem. Door een goede informatievoorziening en ontwikkeling van modelberekeningen maken we impactanalyses en zijn we beter voorbereid. Waar nodig treedt de verdringingsreeks in werking. De beschikbaarheid van schoon zoet water komt steeds meer onder druk te staan. We werken aan de strategie waterverdeling en ontwikkelen deze door. In de toekomst kan in droge periodes niet meer worden gegarandeerd dat overal voldoende zoet water beschikbaar is. Om die reden stimuleren wij een spaarzaam gebruik van zoet oppervlaktewater en grondwater. Ook zullen we oog houden voor nieuwe watervragers. Daarnaast stimuleren wij de zoektocht naar alternatieve zoetwaterbronnen.

Zo zetten we ons in om de beschikbaarheid van voldoende zoet water zoveel mogelijk zeker te stellen.

6. Gezond water

Gezond water is water met een goede chemische en ecologische waterkwaliteit. De Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) geeft steun en richting om de waterkwaliteit verder te verbeteren. We motiveren waarom sommige onderdelen, die betrekking hebben op de verschillende waterlichamen moeilijk haalbaar zijn en rapporteren op wat wel goed gaat. We plegen extra inzet in kansrijke gebieden om een zo efficiënt en effectief mogelijk resultaat te behalen. Bij overige gebieden continueren we ons bestaande beleid.

Daar waar de waterkwaliteit negatief wordt beïnvloed door menselijk handelen, zetten we in op de bewustwording en gedragsverandering van betrokkenen en op bestrijding van emissies die de waterkwaliteit negatief beïnvloeden. We steunen initiatieven die bijdragen aan de waterkwaliteit onder voorwaarden. Het Landbouwportaal kan daarbij een belangrijke rol blijven spelen.

We brengen alle factoren in beeld die invloed hebben op de waterkwaliteit, zoals de historische belasting en de achtergrondbelasting. Dat zal nodig zijn om in 2027 de normen van de KRW op een realistische manier te verankeren en daaraan te voldoen.

De visstand is een belangrijk onderdeel van de waterkwaliteit en de visvriendelijkheid van de gemalen, vispasseerbaarheid bij waterstaatswerken en het visstandsbeheer moeten daarop afgestemd zijn. Met de Kadernota vis geven we hier invulling aan.

Foto 3: Troebel water leidt tot zuurstoftekort en een verarmde biodiversiteit.

7. Schoon water

We continueren de ingezette lijn om binnen de waterketen tot een duurzame en kostenefficiënte bedrijfsvoering te komen. Door nauw samen te werken met onze partners binnen de waterketen zoals de gemeenten en drinkwaterbedrijf PWN, voldoen wij ruimschoots aan de afspraken zoals deze gemaakt zijn binnen het Bestuursakkoord Water 2011.

Innovatieve technieken en nieuwe manieren van werken bieden ons binnen de waterketen steeds meer mogelijkheden. We ondersteunen actief deze nieuwe mogelijkheden waarbij wij samenwerken met onze partners binnen de waterketen, met de kennisinstututen en het bedrijfsleven. We hanteren de principes van de innovatieve ketenaanpak bedrijfsafvalwater en blijven ons inzetten voor meer grip op indirecte lozingen.

In het kader van duurzaamheid en kostenbeheersing werken we verder aan de energiebesparing door groengas uit slib te produceren en beperken we de uitstoot van methaan en lachgas.

We onderzoeken met behulp van de omgevingsscan microverontreinigingen op welke zuiveringen we doelmatig en effectief een vierde trap kunnen bouwen. Met deze extra zuivering kunnen we onder meer medicijnresten en microplastics grotendeels verwijderen uit het afvalwater.

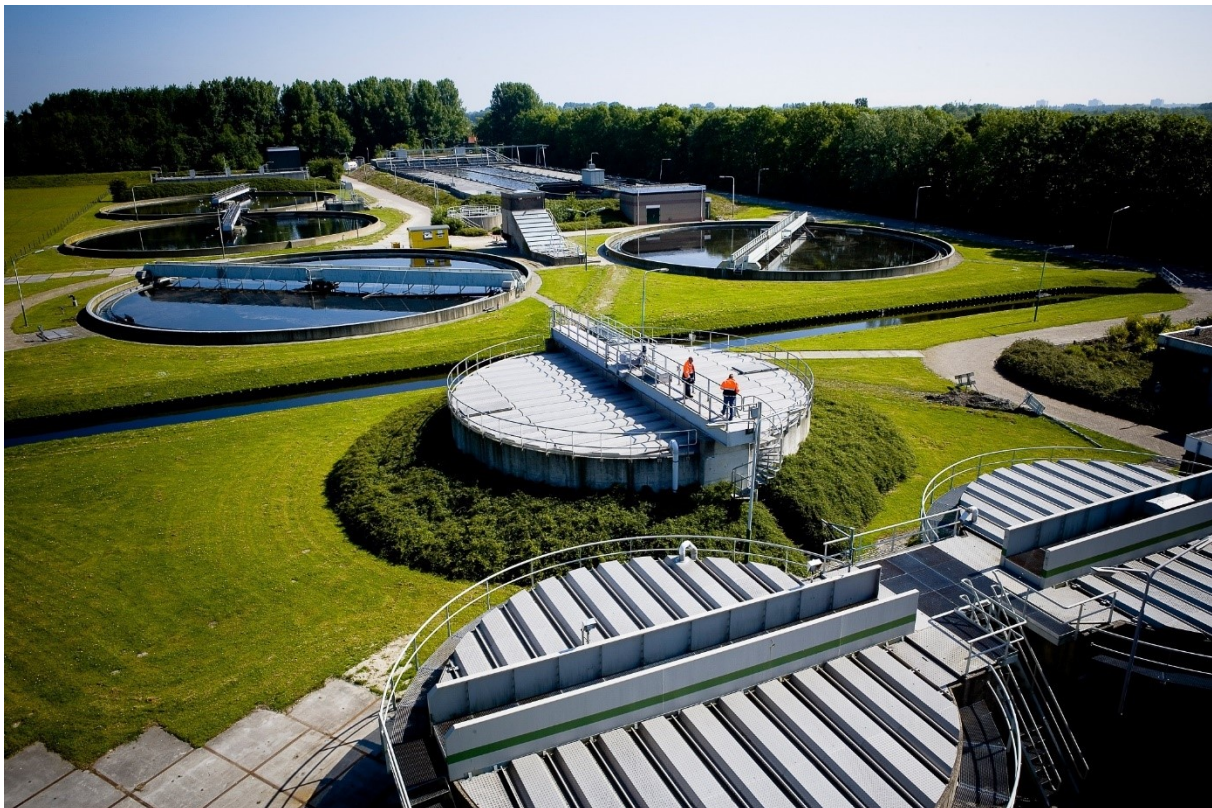

Foto 4: RWZI Beemster is een van onze vijftien rioolwaterzuiveringsinstallaties.

8. Veilige wegen

HHNK heeft vanuit het verleden in een deel van het beheergebied het wegenbeheer als neventaak. In 2014 zijn we begonnen met het overdragen van de wegen aan de gemeenten. We streven ernaar om de wegen in 2025 overgedragen te hebben aan de laatste vijf gemeenten. Totdat alle wegen zijn overgedragen beheert HHNK de wegen als goed huisvader en staat veiligheid op de eerste plaats.

Foto 5. Luchtfoto van de N194 op de grens van gemeenten Dijk en Waard en Koggenland. Naast de natuurvriendelijke oever liggen wegen die per 1 januari 2023 zijn overgedragen aan de gemeente Koggenland.

9. Crisisbeheersing

In juni 2021 werd Hollands Noorderkwartier binnen 24 uur getroffen door twee extreme buien. Nog geen maand later werd Limburg getroffen door wateroverlast en overstromingen ten gevolge van extreme neerslag in de regio. De inwoners en bedrijven in de getroffen gebieden ondervonden hierdoor grote materiële en emotionele schade.

De afgelopen jaren is door waterschappen en gemeenten veel geïnvesteerd om het land te beschermen tegen overstromingen en grotere hoeveelheden neerslag. De gebeurtenissen in 2021 maken duidelijk dat dit voor zulk extreem weer niet voldoende is. Om deze reden zijn naast sterke dijken en voldoende waterbergingen ook ruimtelijke inrichting en crisisbeheersing van belang voor het borgen van waterveiligheid, voorkomen van wateroverlast en invulling geven aan ruimtelijke adaptatie.

De ligging van ons gebied vraagt om waterbeheer waarbij we zorgen voor voldoende water, op het juiste moment, op de juiste plek, van de juiste kwaliteit. Ons werk is er in alle effecten op gericht om een crisis te voorkomen. Gevolgen van extreme weersomstandigheden kunnen niet altijd voorkomen worden. Wel kunnen we ons er goed op voorbereiden. Dat doen wij als HHNK niet alleen.

Onze omgeving vraagt van ons dat wij 24/7 beschikbaar en bereikbaar zijn en adequaat handelen bij incidenten en calamiteiten. Dat is onze maatschappelijke verantwoordelijkheid. In geval van crisis treedt HHNK slagvaardig op. Om goed voorbereid te zijn, werken we aan informatievoorziening, trainingen en grootschalige oefeningen. Ook is de inzet van vrijwilligers een mogelijkheid. Tegelijkertijd volgen we het advies vanuit het Rijk om het meerlaagsveiligheidsdenken centraal te stellen en uit te breiden met het vergroten van het waterbewustzijn en snel herstel.

Foto 6: Wateroverlast als gevolg van de extreme buien in juni 2021.

10. Bestuur en Organisatie

10.1 Financiën

HHNK werkt aan een gezonde en bestendige financiële situatie, waarbij we de schuldenlast willen beperken en de belastingdruk voor onze inwoners maar beperkt willen laten stijgen. Daarom willen we de schulden maximeren op tweemaal de belastingopbrengst.

De belastingdruk zal de komende jaren verhoogd kunnen worden met de (gecorrigeerde) inflatiecijfers. Als de bestaande financiële middelen ontoereikend zijn, wegen we nieuw beleid en de extra ambities in relatie tot de financiële mogelijkheden met elkaar af.

Recent heeft het kabinet het wetsvoorstel tot aanpassing van het belastingstelsel van de waterschappen in procedure gebracht. Een nieuwe methode voor de kostentoedeling bij de watersysteemheffing, zodat het profijtbeginsel beter kan worden toegepast, is een van de voorstellen. De huidige kostentoedeling van HHNK loopt af per 1 januari 2025. Dit betekent dat we in 2024 een besluit nemen over de verdeling van de kosten met oog voor de relatie tussen belang en betaling. Om de belastingheffing uitlegbaar te houden voor inwoners en bedrijven moeten grote lastenverschuivingen worden voorkomen.

We continueren het kwijscheldingsbeleid. Daarbij stimuleren we de samenwerking met gemeenten, zodat onze inwoners maar bij één loket kwijschelding hoeven aan te vragen.

10.2 Organisatieontwikkeling

De organisatie staat onder druk. De Europese Unie scherpt op veel aspecten de normen aan en landelijk wordt nieuw beleid ontwikkeld. De vraagstukken vragen om een integrale, gebiedsgerichte aanpak. Water en bodem sturend vraagt om betrokkenheid bij gebiedsontwikkelingen vanaf de start. Strengere normen vragen ook om aanvullende technische uitwerkingen. We worden steeds vaker gevraagd om onze expertise en om als belangrijke partner te komen met goede oplossingen. Kortom, deze ontwikkelingen vragen veel van de organisatie. In zowel veranderende competenties als in capaciteit. Om hierin de juiste stappen te kunnen zetten, is ruimte nodig. Via het Strategisch Personeelsplan (SPP) geven we hier invulling aan.

HHNK heeft zich in de afgelopen periode ontwikkeld tot een omgevingsgerichte organisatie. Die ontwikkeling werken we uit met aandacht voor transparantie, doelgerichtheid en efficiëntie. In verbinding met de inwoners in ons gebied. Met oog voor wet- en regelgeving en procedures, maar daarbij niet de werkelijkheid en praktijk uit het oog verliezen.

We zetten onze medewerkers en middelen zo effectief mogelijk in. Medewerkers hebben een groot organiserend vermogen. Verantwoordelijkheden worden daarom zo laag mogelijk in de organisatie belegd. Maar niet alles kan overal en altijd. We moeten prioriteiten stellen, leren van fouten en zoeken naar wat beter kan. We moeten flexibel blijven en ons continu blijven ontwikkelen.

We zijn een lerende organisatie door het combineren van praktisch vakmanschap en theoretische kennis van het waterbeheer en van ons gebied. Daarnaast maken we slim gebruik van nieuwe technologieën en innovaties. We zijn zuinig op onze medewerkers en bestuurders en bieden hen een

sociale en fysiek veilige werkomgeving. Wij zijn betrouwbaar: we doen wat we zeggen en zeggen wat we doen. We inspireren elkaar om het beste uit onszelf naar boven te halen.

10.3 Cultuurhistorisch erfgoed

HHNK kent als openbaar bestuur een eeuwenoude geschiedenis. We hebben dan ook een veelheid aan cultuurhistorisch erfgoed. Onze nadrukkelijke intentie is dit erfgoed in stand en waar mogelijk in gebruik te houden. Daarbij kan het erfgoed eventueel ingezet worden om (de geschiedenis van) HHNK onder de aandacht te brengen van een breed publiek en zo een bijdrage te leveren aan de ruimtelijke kwaliteit.

Waar mogelijk en effectief kunnen historische gemalen en poldermolens een goede bijdrage leveren in het snel verwerken van clusterbuien, waardoor een goede draairegeling nodig is.

Foto 7: De Kathammer of Katwoudermolen bemaalt nog altijd het oostelijk deel van de polder Katwoude.

11. Communicatie en participatie

Ons werk is van belang voor onze inwoners. Wij vinden het belangrijk om de verbinding met hen te versterken en het contact te verbeteren. We kunnen het simpelweg niet alleen.

11.1 Communicatie

Wij zorgen in de communicatie met onze inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en medeoverheden, voor een vriendelijke, duidelijke en begrijpelijke toon. Bij conflicten is de dialoog onze inzet, vanuit een open en constructieve houding.

Water wordt steeds belangrijker in ruimtelijke vraagstukken en in de oplossing naar een klimaatrobuuste toekomst. Om de samenwerking met vele partijen te verstevigen is een goed waterbewustzijn van groot belang. Wij zetten in de huidige bestuursperiode dan ook nadrukkelijk in op het vergroten van het waterbewustzijn, om zo het draagvlak voor onze werkzaamheden te verbeteren. We blijven dan ook actief inzetten op educatie.

11.2 Participatie

Wij betrekken onze inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en medeoverheden in een vroegtijdig stadium actief bij ons werk, zowel bij beleid als in de uitvoering. We doen dit door het leveren van maatwerk, met als doel om tijdig kansen, belangen, meningen en de aanwezige creativiteit op tafel te krijgen. Hiermee kunnen we betere en meer gedragen besluiten nemen. We beschouwen onze omgeving als volwaardige, serieuze gesprekspartner.

We werken een voorstel uit voor een beperkt burgerinitiatiefonds waarbij kleinschalige initiatieven die een positieve bijdrage leveren aan het werk van HHNK met een klein bedrag en op eenvoudige wijze gesteund kunnen worden.

12. Tot slot

12.1 Strategische agenda

Met de strategische agenda kijken we vooruit naar belangrijke momenten in de komende bestuursperiode. Dit is een eerste opzet op hoofdlijnen van de bestuurlijke agenda. Wij vullen deze agenda in gezamenlijkheid met het algemeen bestuur verder aan.

juli 2023	<ul style="list-style-type: none">• Provincie dient Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG) in bij het Rijk
⋮	
oktober 2023	<ul style="list-style-type: none">• Meerjarenperspectief (MJP) en SPP vaststellen (keert jaarlijks terug)• Rijk neemt besluit over PPLG
november 2023	<ul style="list-style-type: none">• Begroting vaststellen (keert jaarlijks terug)
⋮	
1 januari 2024	<ul style="list-style-type: none">• Inwerkingtreding Omgevingswet• Inwerkingtreding verplichting externe rekenkamer
⋮	
2025	<ul style="list-style-type: none">• Eerste verslagjaar rechtmatigheidsverantwoording door het dagelijks bestuur• Afronden overdracht wegen aan gemeenten
⋮	
2025/2026	<ul style="list-style-type: none">• In beeld brengen consequenties Herziening Richtlijn Stedelijk afvalwater
⋮	
2027	<ul style="list-style-type: none">• Verantwoording KRW-doelen

12.2 Tussentijdse evaluatie

Dit coalitieprogramma is een programma op hoofdlijnen. Wij evalueren het coalitieprogramma tussentijds in april 2025 en leggen deze evaluatie voor aan het algemeen bestuur.